

کنترل بارگذاری، ساماندهی صنعت و توسعه خدمات شهرستان ها، مسیر کاهش فشار بر پایتخت و دسترسی متوازن تر مردم به امکانات است.

بخشی از فشار امروز برآب، انرژی و خدمات تهران، حاصل سال ها گسترش جمعیت و ساخت وساز فراتر از ظرفیت زیرساخت هاست. پیگیری مشترک استان های تهران و البرز، به تصویب طرح ۲۴ پندی ساماندهی و تمرکززدایی در دولت رسیده است. این چارچوب، بارگذاری را به رشد طبیعی جمعیت و طرح های جامع مصوب پیوند می دهد و افزایش تراکم و توسعه افقی و عمودی خارج از آن را مجاز نمی داند. حفظ کاربری های آموزشی و خدماتی نیز، برای جلوگیری از کاهش امکانات مورد نیاز محله ها دنبال می شود.

ساماندهی حریم، بخش اجرایی همین رویکرد است. رفع تداخل مدیریت با ۳۱ شهر، تعیین حدود حریم و بررسی مجوزها در کارگروه زیربنایی استانداری، به هماهنگ شدن تصمیم ها کمک می کند. حفاظت از باغ ها و اراضی کشاورزی و مقابله با ساخت وساز غیرمجاز، برای پیشگیری از شکل گیری سکونتگاه های فاقد خدمات ضرورت دارد.

در صنعت، اخذ مصوبه دولت در اردیبهشت ۱۴۰۵ برای ساماندهی ۳۸ لکه صنعتی، مسیر تعیین تکلیف بیش از ۲۰ هزار واحد تولیدی را باز کرده است. این اقدام برای نخستین بار در کشور، در قالب برنامه ای دوساله آغاز شده و با هدف مهار پراکندگی، ساماندهی خدمات و تقویت امکان نظارت پیش می رود. اولویت توسعه نیز به فعالیت های دانش بنیان، پیشرفته، کم آب بر و غیرآلاینده داده شده است. گسترش خدمات شهرستان ها، این سیاست را تکمیل می کند تا نیاز به مراجعه به مرکز تهران کاهش یابد.

آب دوباره به پرخه زندگی بازمی گردد

پایداری آب تهران، به توسعه تأمین و استفاده دوباره از آب مصرف شده وابسته است. پیگیری انتقال آب طالقان و تکمیل رینگ قمر بنی هاشم، در کنار طرح های محلی، در این مسیر قرار دارد. در رباط کریم، مجموعه چاه ها، خطوط انتقال، ایستگاه پمپاژ و مخزن ۱۰ هزار مترمکعبی با اعتبار حدود ۱۲۰۰ میلیارد تومان به بهره برداری رسیده است؛ اقدامی برای تقویت آبرسانی در یکی از شهرستان های دارای رشد جمعیت.

در بخش فاضلاب، ۶۳ درصد جمعیت شهری و روستایی استان تحت پوشش قرار دارد. تفاوت میان شهرها، ضرورت ادامه توسعه شبکه را نشان می دهد: پوشش جمعیتی تهران ۸۵ درصد و پردیس ۹۷ درصد است و در شهرهایی مانند اسلامشهر و رباط کریم، گسترش خدمات همچنان باید ادامه یابد. در مقیاس استان، ۳۵ تصفیه خانه با ظرفیت سالانه ۵۵۸ میلیون مترمکعب در مدار بهره برداری است. هدف پایان برنامه هفتم، رسیدن به ۴۵ تصفیه خانه و ظرفیت ۷۵۵ میلیون مترمکعب است تا امکان استفاده از پساب برای کشاورزی، فضای سبز و مصارف غیرشرب افزایش یابد.

در بازدید میدانی محمدصادق معتمدیان از مجموعه تصفیه فاضلاب در ری، پیگیری تکمیل پروژه با رفع موانع اجرایی پیوند خورد. این مجموعه، زنجیره ای از بازیابی منابع را در بر می گیرد: تولید پساب، استحصال گاز از فرایند تصفیه و تبدیل آن به برق، و فرآوری لجن با فناوری جدید و سرمایه گذاری خصوصی برای تولید کود قابل صادرات. پروژه با سرمایه گذاری بیش از ۱۶ هزار میلیارد تومان، ۹۴ تا ۹۵ درصد پیشرفت دارد و بهره برداری آن برای دهه فجر هدف گذاری شده است. همکاری وزارت نیرو و پیگیری استان، برای تکمیل این ظرفیت ادامه دارد؛ ظرفیتی که فاضلاب را به منبعی برای آب، انرژی و تولید تبدیل می کند.

خدمات به خانه ها و روستاها می رسد

در شهرهای جدید، تکمیل ساختمان باید با تأمین خدمات همراه شود. برای بیش از ۲۰ هزار واحد نیمه تمام در پردیس، پرند و اندیشه، جلسات ماهانه رفع موانع با پیگیری مدیریت استان دنبال شده و بخشی از مشکلات آب، برق و گاز برطرف شده است. افتتاح ۱۵۱۲ واحد در پرند، نتیجه ای از این پیگیری است و تحویل چهار هزار واحد دیگر تا دهه فجر، با تأمین خدمات مورد نیاز، هدف گذاری شده است.

در روستاها، سفرهای میدانی و احصای نیازهای محلی، مبنای پیگیری آب، برق، گاز و راه قرار گرفته است. وضعیت مقاوم سازی مسکن روستایی با اقدامات بنیاد مسکن، بالاتر از میانگین کشور است و توسعه راه ها نیز از پشتوانه های خدمت رسانی محسوب می شود. همکاری با شهرداری ها برای بهبود فضاهای عمومی و استفاده مشترک از امکانات، به جبران کمبود سرانه ها کمک می کند. احداث خانه کشتی نصیرشهر در کمتر از یک سال، نمونه ای از گسترش دسترسی محلی به امکانات ورزشی است.

تهران هوشمند برای وقت مردم

آغاز پروژه تهران هوشمند، ظرفیت علمی استان را به نیازهای اداره آن پیوند می دهد. تجمیع داده های دستگاه ها، با حمایت معاونت علمی و مشارکت شرکت های دانش بنیان، برای تصمیم گیری دقیق تر و هماهنگی خدمات پیگیری می شود. توسعه خدمات برخط، اصلاح فرایندهای اداری و استفاده از دورکاری، می تواند بخشی از مراجعات و سفرهای غیرضروری را کاهش دهد. ارزش این برنامه در نتیجه ای است که مردم احساس می کنند: انجام آسان تر کار اداری، رفت و آمد کمتر و دسترسی سریع تر به خدمات. پیوند مدیریت داده با برنامه های حمل و نقل، آب، انرژی و خدمات محلی، فرصتی برای به کارگرفتن توان دانشگاه ها و بنگاه های فناوری در حل مسائل روزمره تهران فراهم می کند.

جهد خورشیدی برای پایداری انرژی

ظرفیت برق خورشیدی تهران از ۲۳ مگاوات به بیش از ۴۰۰ مگاوات رسیده و افزایشی نزدیک به ۲۰ برابر را ثبت کرده است. مشارکت بخش خصوصی و پیگیری تأمین زمین، مجوزها و اتصال به شبکه در کمیته هفتگی انرژی استان، پشتوانه ادامه این مسیر است. حدود ۱۵۰۰ مگاوات پروژه در دست اجرا قرار دارد و عبور ظرفیت بهره برداری شده از هزار مگاوات تا پایان سال، هدف گذاری شده است.

گسترش نیروگاه های کوچک مقیاس و نصب پنل در مدارس، مساجد و ادارات نیز دنبال می شود تا تولید برق پاک، در نقاط بیشتری از استان توسعه یابد. این اقدامات، همراه با تقویت شبکه و مدیریت مصرف، می تواند به کاهش ناترازی انرژی و پایداری برق تولیدکنندگان و خانوارها کمک کند.

راه هوای پاک از حمل و نقل عمومی می گذرد

در تهران، تغییر الگوی رفت و آمد، بخشی از برنامه کاهش آلودگی هوا و مصرف سوخت است. روزانه حدود ۲۰ میلیون سفر در شهر انجام می شود و در تصویر کلی استان، سهم حمل و نقل عمومی حدود ۳۰ درصد است. توسعه مترو، قطارهای جومه ای و ریل باس در مسیر ۱۲ شهرستان، همراه با نوسازی اتوبوس و تاکسی، برای افزایش این سهم دنبال می شود. توجه رئیس جمهور به سهم ۴۳ درصدی سفرهای شغلی نیز، تدوین برنامه هایی برای اصلاح الگوی فعالیت و کاهش تردد را در دستور کار دولت قرار داده است. متروی تهران با ۳۱۰ کیلومتر مسیر در هفت خط و ۱۶۳ ایستگاه فعال، بخش مهمی از این جابه جایی را بر عهده دارد. رایگان شدن خدمات در شرایط اخیر، سهم آن را از ۷،۴ به ۹،۶ درصد رسانده است. شهرداری تهران، با حمایت وزارت کشور و شورای شهر، توسعه خطوط جدید از جمله ۸ و ۹ و خرید قطار و واگن را پیگیری می کند.

نوسازی ناوگان فرسوده نیز با فراهم شدن مجوز ورود خودروهای برقی و هبیریدی با منشأ از خارجی، از مسیر منطقه آزاد و گمرکات پیش می رود. برنامه شهرداری برای جایگزینی و نوسازی حدود ۱۵۰ هزار تاکسی، اقی این اقدام را مشخص می کند. تحقق تدریجی آن، همراه با تقویت اتوبوسرانی و پیگیری اجرای قانون هوای پاک، می تواند زمان سفر، مصرف سوخت و آلودگی را کاهش دهد.

چراغ زندگی روشن ماند

در جنگ های ۱۲ روزه و ۴۰ روزه، تهران سهم سنگینی از حملات را تحمل کرد، اما خدمت رسانی ادامه یافت. ترمیم بیش از ۱۲۰۰ نقطه آسیب دیده شبکه برق، استمرار فعالیت ۳۸۶ جایگاه سوخت و حفظ خدمات آب، گاز و درمان، به هماهنگی شبانه روزی دستگاه ها و حضور کارکنان در میدان متکی بود. ذخیره آرد برای بیش از ۴۵ روز ۱۱ هزار نانواپی و شبکه توزیع محله ای، با همراهی اصناف و بازاریان، پشتوانه دسترسی مردم به نان و کالاهای اساسی شد. نیروهای امدادی، انتظامی و داوطلبان مردمی نیز در حفظ امنیت و آرامش محله ها نقش داشتند.

این تجربه، اهمیت مدیریت هماهنگ و مشارکت محلی را آشکار کرد. ظرفیت مساجد، تشکله ها و گروه های داوطلب، در کنار سازمان های خدماتی، به پشتیبانی از مردم کمک کرد. تهران، هم زمان با حفظ خدمات ضروری، پیگیری طرح های عمرانی و توسعه ای را ادامه داد؛ تداومی که بخشی از معنای استواری پایتخت است. جشنواره شهید رجایی ۱۴۰۵ با رویکرد «طلوع ایثار»، این تلاش را به رسمیت شناخت. دامنه تقدیر از مدیران به کارکنان، کارگران و خدمتگزارانی گسترش یافت که در روزهای جنگ مسئولیت خود را ادامه داده بودند.

از میان ۸۰ معرفی شده، ۱۳ نفر با بررسی شاخص ها و مستندات برگزیده شدند؛ از معلمی که آموزش را در مسجد روستا ادامه داد تا آتش نشان، کارکنان آب و برق و نیروهای درمانی. تکریم این افراد، یادآور سهم کسانی است که پایداری تهران بر کار روزانه آنان استوار مانده است.

زندگی و توسعه در تهران ادامه دارد

رشد تهران در چارچوب توان تهران

مدرسه بیشتر و درمان نزدیک تر

دسترسی عادلانه به آموزش، با ساخت مدرسه و تأمین زمین در مناطق کم برخوردار دنبال شده است. بیش از سه هزار کلاس درس احداث شده و سه هزار کلاس دیگر در دست ساخت است. سرانه فضای آموزشی از ۵،۲۸ به ۵،۷۹ مترمربع افزایش یافته و جایگاه استان حدود نه پله ارتقا پیدا کرده است. تأمین بیش از ۷۰ هکتار زمین و همکاری دولت، شهرداری ها، خیرین و صنایع، پشتوانه ادامه نهضت مدرسه سازی است.

مسئولیت اجتماعی صنایع نیز به اقدامی مشخص رسیده است: ۱۲ مدرسه در جوار واحدهای صنعتی، که دو مدرسه آن به بهره برداری رسیده و ۱۰ مدرسه در حال ساخت است. در کنار احداث فضاهای تازه، ساماندهی قانونی سکونت و اشتغال اتباع و مدیریت ظرفیت کلاس های موجود، در برنامه کاهش فشار آموزشی قرار دارد. توسعه تجهیزات و هوشمندسازی مدارس نیز دنبال می شود تا افزایش فضا با بهبود کیفیت آموزش همراه باشد. در درمان، تفاوت برخورداری شهر تهران و شهرستان ها، جهت سرمایه گذاری را مشخص کرده است. ادامه طرح های آغازشده در دولت های گذشته، با توجه ویژه رئیس جمهور و تخصیص منابع در دوره کنونی، به پیگیری تکمیل ۱۶ پروژه درمانی رسیده است؛ پروژه هایی که پس از بهره برداری، ۶۸۰۰ تخت بیمارستانی اضافه خواهند کرد. آغاز پذیرش بیمار در اسلامشهر و پیشرفت طرح های ورامین و پیشوا، بخش هایی از این مسیر است. تخصیص بیش از هزار میلیارد تومان منابع استانی در سال گذشته و توسعه خانه های بهداشت، مراکز جامع سلامت و اورژانس، با هدف نزدیک شدن خدمات به محل زندگی مردم ادامه دارد.

